

SPRÁVA 2/2020 Z VYKONANEJ KONTROLY zverejňovania zmlúv, objednávok tovaru, služieb a faktúr za tovary a služby podľa Zákona 211/2000 Z. z. o slobodnom prístupe k informáciám a o zmene a doplnení niektorých zákonov v platnom znení.

Cieľom kontroly bolo overiť dodržiavanie všeobecne záväzných právnych predpisov vzťahujúcich sa k predmetu kontroly dodržiavania ustanovení zákona o slobodnom prístupe k informáciám a ostatných ustanovení zákonov súvisiacich so zverejňovaním zmlúv, objednávok a faktúr.

Podľa §3 ods. 1 zákona o slobodnom prístupe k informáciám má každý právo na prístup k informáciám, ktoré majú povinné osoby k dispozícii. Povinné zverejňovanie informácií je upravené v ustanoveniach § 5, § 5a, § 5b a § 6 zákona o slobode informácií.

1. KONTROLA ZVEREJŇOVANIA ZMLÚV V SÚLADE SO VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝMI PLATNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI.

Podľa zákona o slobodnom prístupe k informáciám je povinne zverejňovaná zmluva, ktorá obsahuje informáciu, ktorá sa týka používania verejných finančných prostriedkov a nakladania s majetkom obce. Povinne zverejňovaná zmluva sa zverejňuje na webovom sídle bezodkladne po uzavretí zmluvy, zverejňuje sa nepretržite počas existencie záväzku, najmenej však počas piatich rokov od nadobudnutia účinnosti podľa zákona. Zmluva musí obsahovať sumu, dátum podpisu zmluvy musí byť čitateľný na účely kontroly správnosti zverejnenia a zároveň aj účinnosti zmluvy. Zmluva ako právny úkon sa povinne overuje základnou finančnou kontrolou (ZFK).

Zmluvy sú na webovom sídle obce Naháč zverejňované vo formáte číslo zmluvy, dátum zverejnenia, popis, partner. K dispozícii je na stiahnutie celé znenie zverejnenej zmluvy v pdf. formáte a detail zmluvy. V detailoch k zverejnenej zmluve nie sú vypísané všetky náležitosti podľa zákona, nie je identifikovateľné k akej konkrétnej zmluve uhradená faktúra patrí, kedy bola zmluva uzatvorená, od kedy je účinná, dokedy je v platnosti. Nezverejňovaním povinných údajov prichádza zo obce k porušovaniu §5a zákona o slobodnom prístupe k informáciám.

V samostatnej časti webového sídla obce Naháč sú zverejnené zmluvy na prenájom hrobových miest. Zmluvy o nájme hrobových miest spĺňajú zásady ochrany osobných údajov, ktoré je obec povinná dodržiavať pri ich zverejňovaní. S prevádzkovaním pohrebiska sú však spojené aj mnohé ďalšie administratívne činnosti, sledovanie toho, od kedy do kedy má ten-ktorý nájomca zaplatený nájom, zasielanie upozornení na úhradu a pod. Vo zverejnených zmluvách priamo na sídle, aj v detaile chýba meno partnera (meno a priezvisko nájomcu), dátum podpisu zmluvy, dátum zverejnenia, dátum platnosti zmluvy. Ak by bol zverejnený detail pri zmluve vypísaný úplne, tak si tieto údaje ľahšie dohľadajú aj samotní prenajímatelia hrobových miest.

Podľa zákona majú byť zmluvy zverejnené bezodkladne, ak nie sú zverejnené najneskôr do 3 mesiacov po uzatvorení, sú neplatné a prijaté plnenie by zo strany obce bolo neodôvodneným obohatením. Pri náhodnom výbere a kontrole zmlúv na hrobové miesta bolo kontrolou zistené, že napr. zmluva 2019/119 bola uzatvorená a podpísaná 18.10.2019, ale dátum zverejnenia na webovom sídle aj detaile zmluvy je uvedený tak, ako u všetkých 143 zverejnených zmlúv s dátumom zverejnenia a zároveň s dátumom podpisu 01.10.2019. Je veľmi nepravdepodobné, aby uvedená skutočnosť zodpovedala reálnemu stavu.

Odporúčanie h.k:

- dôsledne dbať na včasné zverejňovanie zmlúv na webovom sídle, prekontrolovať úplnosť a správnosť údajov v zmluvách a v detailoch doplniť povinne zverejňované údaje tak, aby zodpovedali ustanoveniam zákona o slobodnom prístupe k informáciám.
- vypracovať smernicu a stanoviť presné termíny a postup zverejňovania jednotlivých informácií
- sledovať a plniť uznesenia OZ, týkajúce sa schvaľovaných zmlúv (od 18.12.2016 podpisovaním zmlúv iba štatutárom obce bez schválenia OZ prišlo k porušovaniu uznesenia OZ 31/2016 a tým aj k porušovaniu §16 ods.2 písm. d) zákona 369/1990 Zb. v znení neskorších predpisov).

2. KONTROLA ZVEREJŇOVANIA OBJEDNÁVOK V SÚLADE SO VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝMI PLATNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI

Údaje povinná osoba zverejní do desiatich pracovných dní odo dňa vyhotovenia objednávky tovarov, služieb a prác. Kontrolou boli zistené opakované nedostatky.

Objednávky podľa v detaile zverejnených dátumov sú zverejňované v zmysle zákona v stanovenom termíne do 10 dní od jej vystavenia, sú zverejnené aj s potvrdením o vykonaní základnej finančnej kontroly a s vyjadrením, či je možné finančnú operáciu alebo jej časť vykonať. Dátum vykonania ZFK musí vždy predchádzať dátumu realizácie predmetnej finančnej operácie a ZFK sa v súlade s interným predpisom overuje i dodržanie formálnych náležitostí vystavenej objednávky.

Viacere overenia ZFK boli podpísané zamestnancom zodpovedným za príslušnú finančnú operáciu s meškaním, nie hneď po vystavení objednávky a uvedenom termíne preto dokumenty určite nemohli byť zverejnené. Z kontroly vyplýva, že dátumy vyhotovenia, zverejňovania, alebo dátumy výkonu ZFK nie sú v skutočnosti vystavované tak, ako je vyžaduje zákon a dátumy zverejňovania sú prispôsobované podľa potreby. Ani v jednom prípade nie je na detaile zverejnené meno a priezvisko fyzickej osoby a funkcia osoby, ktorá objednávku podpísala, čo je v rozpore s §5b zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Smernica obce 10/2019 ešte ukladá povinnosť na objednávke vyznačiť rozpočtovú položku na ktorú sa objednávka vzťahuje. Táto povinnosť v zmysle internej smernice nebola splnená ani na jednej objednávke.

Odporúčania h.k.

- zverejňovať objednávky a údaje v zmysle zákona
- ZFK vykonávať okamžite po vystavení objednávky.

3. KONTROLA ZVEREJŇOVANIA FAKTÚR V SÚLADE SO VŠEOBECNE ZÁVÄZNÝMI PLATNÝMI PRÁVNÝMI PREDPISMI

Podľa §5b ods. 1 písm. b) povinná osoba zverejňuje na svojom webovom sídle v štruktúrovanej a prehľadnej forme údaje o faktúre za tovary, služby a práce. Údaje podľa odseku 1 písm. b) povinná osoba zverejní do 30 dní odo dňa zaplatenia faktúry.

Z prekontrolovaných dokumentov zverejnených na webovom sídle vyplynuli viaceré nedostatky. Obec síce zverejňuje faktúry v plnom rozsahu, ale pri zverejňovaní nie sú dodržané ustanovenia §5b ods. 1 písm. b) zákona o slobodnom prístupe k informáciám. Nie je dodržaná podmienka

4. identifikácia zmluvy, ak faktúra súvisí s povinne zverejňovanou zmluvou,
5. identifikácia objednávky, ak faktúra súvisí s objednávkou,
6. dátum doručenia faktúry (prichádzalo k rozporom v uvádzaných dátumoch prijatých faktúr a vystavených objednávok).

Riadne evidovanie v zmysle zákona by pritom výrazne uľahčilo vyhľadávanie a spárovanie objednávok s faktúrami a zmluvami a výkon základnej finančnej kontroly.

Faktúry sú zverejňované v neprehľadnej forme, s rozhádzaným číslovaním. Zverejnené číslovanie na webovom sídle je vo formáte číslo faktúry/rok, ale aj rok/číslo faktúry. Vyhľadávanie informácií je náročné. Z kontroly údajov o doručených faktúrach na obec bolo zistené, že nie sú zverejnené všetky faktúry, ktoré sa týkajú použitia verejných finančných prostriedkov. Faktúry 2017/199,200 a 2018/202 ktorých úhrada bola schválená uznesením OZ č. 21/2019 dňa 31.1.2019 neboli po úhrade zverejnené na webovom sídle obce.

Odporúčania h. k.:

- riadne zverejňovať všetky faktúry, ktoré súvisia s použitím verejných finančných prostriedkov
- pridelovať jednej faktúre a jednému plneniu len jedno číslo,
- vykonávať krížovú kontrolu pri platbách z faktúr a pri následnom vykazovaní v čerpaní rozpočtu.
- zverejniť aj na webovom sídle filter, na základe ktorého by si zúčejmci o informácie mohli zo spleti zverejnených faktúr, objednávok a zmlúv vybrať tie, o ktoré majú konkrétny záujem bez zdĺhavého preklikávania celým zoznamom a dokumenty zverejňovať v jednotnom formáte číslovania

- vyplňať všetky údaje v moduloch , jednoznačne identifikovať vystavenie, doručenie, splatnosť a zverejnenie doručených faktúr a ich prepojenie s objednávkami a zmluvami.

3.1 Kontrola faktúr vystavených na základe objednávok

Pri kontrole bolo zistené, že kontrola vecnej a formálnej správnosti objednávok, doručených faktúr a aj zmlúv a teda aj výkon ZFK je v niektorých prípadoch vykonávaná len formálne. Niektoré objednávky boli vystavované až po dodaní služby, bol zistený nesúlad v adresách.

Odporúčanie h.k:

- zverejňovať informácie včas, správne v zmysle zákona
- dôsledne vykonávať aj ZFK aj kontrolu vecnej a formálnej správnosti doručených dokladov v súlade so zákonom o účtovníctve

3.2 Kontrola faktúr vystavených na základe zmlúv

Boli preskúmané všetky zverejnené zmluvy od roku 2011. Zo zverejnených informácií nie je zrejmé, ktoré faktúry sú vystavované na základe ktorých konkrétnych zmlúv.

- Zmluva 2016/04 – ZSE nespĺňa náležitosti podľa zákona, je zverejnená bez dátumov uzatvorenia zmluvy, s dátumom zverejnenia 01.02.2016. Táto zmluva bola uzatvorená starostom Vladimírom Kaššom na jedno odberné miesto: NAHÁČ 130 – Pamätný dom -na dobu určitú do 28.01.2017

Od zverejnenia tejto zmluvy z roku 2016 neboli na odber, zrušenie, či úpravu elektrickej energie zverejnené žiadne zmluvy, ale elektrická energia na odberné miesta obce bola vyplácaná ďalej na a to všetky odberné miesta obce (elektrina ŠK, vodárne, VO, ČOV, Pošta, PD). Ani jedna faktúra zo zverejnených plnení nie je v súlade so zmluvou. Je možné, že boli a sú fakturované sumy vyplácané na základe iných zmlúv, ktoré boli uzatvorené, ale ak existujú, tak nie sú zverejnené a teda ani platné. Ak neexistujú, tak prichádza k bezdôvodnému plneniu na základe neplatnej zmluvy.

- Zmluva 10/2014 bola zverejnená na odberné miesto Naháč 1 ako posledná zverejnená zmluva so ZSE o združenej dodávke elektriny. Za dodávateľa bola podpísaná dňa 01.10.2014, za odberateľa štatutárom obce - dátum nebol uvedený. Zmluva bola zverejnená 11.11.2014. K uvedenej zmluve, hoci sa týkala len MŠ boli vystavované faktúry KD+MŠ napr. 2018/30, 66, 82, 98,123,190 v sume 176,20 €. V roku 2019 boli obci boli fakturované a obcou boli vyplácané združené faktúry na odberné miesto KD a MŠ (2019/29, 11/2019).
- Zmluva 9/2016 - bola dňa 21.04.2016 uzatvorená starostom obce Vladimírom Kaššom so zmluvným partnerom ZSE. Zmluva účinná od 01.06.2016 bola uzatvorená na dodávku PLYNU na odberné miesto Naháč 84 a Naháč 169 (adresa FO) alebo Naháč 161 (adresa FO) - zle čitateľné. Správne mala byť zmluva na dodávku plynu KD a na kabíny ŠK adresa 167.
- Zmluva 12/2016 – na združenú dodávku plynu pre KD a kabíny ŠK uzatvoril starosta s partnerom SPP. Zverejnená bola dňa 16.05.2016 so spätne stanovenou účinnosťou od 01.05.2016 na dobu určitú do 30.04.2018 a to na dodávku plynu pre č. 84 a Naháč 147 (adresa FO).

Starosta V. Kašša podpísal zmluvu dňa 02.05.2016, zmluva bola zverejnená až 16.05.2016 a v rozpore so zákonom do zmluvy zakotvili účinnosť od 01.05.2016. Zmluva môže byť účinná až dňom nasledujúcim po dni jej zverejnenia. Zmluva nemôže ani na základe dohody zmluvných strán nadobudnúť účinnosť skôr, ako 17.05.2016, teda deň nasledujúci po dni jej zverejnenia. Uvedená zmluva odkazuje na Rámcovú zmluvu z 19.12.2014, ktorú však nie je možné z webového sídla otvoriť.

Hoci platnosť zmluvy skončila dňa 30.04.2018, tak všetky faktúry z SPP boli uhrádzané nielen v máji roku 2018, ale aj v roku 2019 (aj 2020) boli vystavené na adresu odberného miesta Naháč 147 a všetky boli podľa zverejnených dokumentov aj s takouto adresou uhradené.

Vo zverejnených faktúrach za rok 2018 je uvedených 12 faktúr za plyn KD+ŠK vo výške 184.-€, v máji ďalšia 13 faktúra fa 2018/92 vo výške 1 471,34.-€, a podľa dátumu zverejnenia 31.12.2018 bola uhradená aj 14 vyúčtovacia fa za plyn KD +ŠK vo výške 916,32.-€ .

Okrem fa za plyn KD+ŠK sú zverejnené aj samostatné plyn MŠ - fa 2018/22 v sume 215,-€ a 2018/23 jedna faktúra vo výške 5.-€.

Z kontroly vyplynulo, že vyúčtovacia faktúra SPP 224/2018 za plyn KD +ŠK bola na stránke podľa detailu zverejnená 31.12.2018, hoci dátum úhrady je uvedený 21.01.2019.

Táto zmluva a aj faktúry mali byť okamžite vrátené dodávateľovi a zverejnené mali byť s opravenými údajmi, ktoré sa týkajú majetku obce Naháč a nie jej obyvateľov na uvedených číslach domov.

- Zmluva 2017/200 - zmluva s SPP bola uzatvorená 02.10.2017 zverejnená bola dňa 03.10.2017. Týkala sa dodávky plynu pre odberné miesto Naháč 1, dohodnuté bolo zasielanie faktúr elektronicky na mailovú adresu od 01.09.2017. K zmluve je pripojený nesúhlas so združením fakturovania a žiadosť starostu V. Kaššu o uplatnenie individuálnych zmluvných podmienok pre dodávku plynu na jednotlivé odberné miesta pre rok 2017.

Na faktúre 2019/40 plyn MŠ Naháč 1, bol vo faktúre s dátumom splatnosti 29.01.2019 zúčtovaný nedoplatok za rok 2018 vo výške 1 633,26.-€. V roku 2018 budova nebola využívaná, teda mala byť len temperovaná. Dátum úhrady platby nie je zverejnený, ale dňa 01.03.2019 bola obci doručená upomienka a faktúra v detaile uvádza len dátum zverejnenia 01.03.2019.

V roku 2019 boli za odberné miesto Naháč 1 uhradené 2 zálohové platby (42/2019, 41/2019) vo výške 141.-€. Faktúra 2019/41 s dátumom splatnosti 15.2.2019 bola uhradená po termíne splatnosti až 01.03.2019.

Faktúra za marec a apríl 2019 neboli zverejnená vôbec, sumy 141.-€ a 100.-€ boli zaúčtované vo vyúčtovacej faktúre č. 109/2019.

Faktúra 109/2019 bola vystavená na nedoplatok výške 650,16.-€, má vyznačený dátum doručenia 20.05.2019, termín splatnosti 23.04.2019 a dátum zverejnenia 23.04.2019

- Zmluva 2018/9 - dňa 26.11.2018 bol podpísaný Dodatok k zmluve č. S96T100830. Zmluva bola schválená uznesením OZ č. 127/2018. Dodatok o zvoze a skládkovaní odpadu bol zverejnený dňa 17.12.2018, účinnosť zmluvy bola zmluvne stanovená od 01.01.2019. Za obec bola zmluva podpísaná starostom PhDr. Davidom Ivanovičom PhD., ktorý bol do funkcie ustanovený dňom 07.12.2018. Až do doby zloženia sľubu nového starostu, teda do 07.12.2018 bol štatutárom v roku 2018 V. Kašša, ktorý mal v danom čase 26.11.2018 po schválení OZ právo a povinnosť podpísať zmluvu.
- Zmluva č. 2016/22- v prehľade faktúr za rok 2018 sú zverejnené faktúry za pevnú linku Slovak Telekomu 2018/5, 43, 67, 78, 106, 117, 148, 149, 170, 191 všetky s odkazom na túto zmluvu , hoci bola od 03.08.2017 schválená a platná zmluva 198/2017. Vo fakturáciách sa objavuje aj suma, ktorá je vyššia, ako je dohodnuté zmluvné plnenie vo výške 30.-€ mesačne.
- Zmluva 2019/10 –so spoločnosťou Kabeltelsat bola uzatvorená obcou Naháč na základe uznesenia OZ č. 35/2019 dňa 29.03.2019. Konateľom za spoločnosť Kabeltelsat bola podpísaná s dátumom, ktorý je zle čitateľný a môže predstavovať dátum 29.3.2019, ale aj 29.6.2019, či

29.10.2019. Čitateľnosť dátumov súvisí s určením platnosti a účinnosti podpísanej zmluvy a oprávnenosti následného finančného plnenia.

Faktúry musia byť zverejňované po ich úhrade. Z kontroly vyplynulo, že aj faktúry boli zverejňované nielen skôr ako boli uhradené, ale aj skôr ako boli na obec doručené. Sumy sú uvedené zaokrúhlené, teda nie v takých sumách, aké sú uvedené na faktúrach.

- Faktúra 2018/224 je zverejnená 31.12.2018, uhradená 21.01.2019, splatná 14.02.2019.
- Faktúra 2019/11 - dátum zverejnenia faktúry uvedený 14.01.2019 a dátum doručenia faktúry 16.01.2019.
- Faktúra 10/2019 - zverejnená s dátumom 13.01.2019 ale doručená bola 16.01.2019.

Odporúčania h.k.:

- všetky zmluvy a z nich vyplývajúce finančné plnenia prekontrolovať a uviesť do zákonného stavu
- prekontrolovať zmluvy a ich ustanovenia, a ak boli uzatvorené ešte ďalšie zmluvy, zabezpečiť ich zverejnenie
- zabezpečiť opravy údajov pri zverejňovaných faktúrach
- zabezpečiť dôslednú evidenciu a kontrolu platieb - obci boli v zmysle zmlúv účtované aj úroky z omeškania platieb.
- pri podpise zmlúv dbať na čitateľnosť údajov.
- prekontrolovať všetky zmluvy a upraviť vzájomné vzťahy s dodávateľmi tak, aby zodpovedali aktualizovaným podmienkam,
- v detailoch faktúr zverejňovať všetky povinné údaje s odkazom na platné zmluvy
- v zmysle zákona dôsledne vykonávať aj ZFK a kontrolu vecnej a formálnej správnosti všetkých dokladov a dokumentov.

3. KONTROLA DODRŽIAVANIA POSTUPU OBCE PRI ZVEREJŇOVANÍ INFORMÁCIÍ V SÚLADE S VNÚTORNÝMI PREDPISMI OBCE NAHÁČ

Okrem zákonov, ktoré upravujú spôsob a termíny zverejňovania informácií je postup pri zverejňovaní upravený aj internými predpismi obce. V roku 2019 boli schválené a platné tieto interné predpisy obce Naháč, ktorými má obec povinnosť sa riadiť:

- Smernica o vedení účtovníctva a obehu účtovných dokladov č. 10/2019
- Organizačný poriadok Obecného úradu v Naháči č. 4/2019
- Pravidlá zverejňovania informácií prostredníctvom internetovej stránky obce Naháč z roku 2017 (zrušené uznesením OZ dňa 31.01.2019)
- Uznesenia OZ

Z kontroly vyplynulo, že zo strany kontrolovaného subjektu nebol dodržiavaný postup podľa vnútorných smerníc vydaných obcou, najmä Smernica o vedení účtovníctva a obehu účtovných dokladov, organizačný poriadok a zásady zverejňovania dokumentov na internetovej stránke obce. Vykonávanie kontroly vecnej správnosti doručených dokumentov a predložených dokladov bolo formálneho charakteru a nepredložením dokumentov obec porušila §21 ods. 3 písm. b) zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite.

Odporúčanie h.k.:

- Odporúčam kontrolovanému subjektu dodržiavať vnútorné smernice obce, najmä povinnosť vykonávať základnú finančnú kontrolu
- zverejňovať objednávky, faktúry a zmluvy na internetovej stránke obce v zmysle organizačného poriadku obecného úradu v Naháči podľa §11 bod A), H), I),
- dodržiavať postupy pri vystavovaní objednávok, kontrole faktúr a zmlúv podľa Smernice o vedení účtovníctva a obehu účtovných dokladov č. 10/2019 najmä v čl. 8, čl. 9, čl. 10, čl. 11, čl. 12, čl.13, čl. 14.
- dodržiavať termíny a úplnosť zverejňovania v zmysle zákona.

- zverejňovať všetky objednávky, faktúry a zmluvy, ktoré súvisia s vynakladaním verejných finančných prostriedkov.
- dôsledne uvádzať presné výšky sumy s určením DPH alebo bez DPH v zverejnených dokumentoch.
- spracovať samostatnú smernicu upravujúcu postup pri zverejňovaní informácií, prípadne aj samostatnú smernicu upravujúcu vykonávanie ZFK
- dodržiavať opatrenia obce prijaté na odstránenie nedostatkov zistených kontrolnou činnosťou.
- dodržiavať uznesenia OZ.
- dodržiavať ustanovenia zákona č. 357/2015 Z. z. o finančnej kontrole a audite

Webové sídlo obce najdostupnejším spôsobom informuje o živote a aktivitách obce. Z kontroly zmlúv vyplýva, že subjekt nesleduje text zmlúv, účinnosť zmlúv, ukončenie platnosti zmlúv a niektoré faktúry boli vystavované a uhrádzané na základe zmlúv, ktoré už nie sú platné a netýkali sa napr. dohodnutých odberných miest. Obec má v platnosti internú smernicu a je povinná ju dodržiavať.

K návrhu správy boli doručené námietky povinnej osoby. Po preštudovaní námietok k návrhu správy č.2/2020 kontrolný orgán vyhodnotil tieto argumenty ako irelevantné. Námietky kontrolovaného subjektu sa týkajú menej podstatných zistení a odporúčaní hlavnej kontrolórky, ktoré boli navrhnuté predovšetkým za účelom uľahčenia práce pracovníkom OcÚ. Z kontroly vyplýva nesúlad knihy faktúr so zverejnenými faktúrami, nesúlad evidencie zmlúv so zverejnenými zmluvami a nevykonávanie základnej finančnej kontroly v zmysle ustanovení zákona.

Kontrolovaný subjekt predložil dňa 08.04.2020 tento návrh opatrení:

- Doplniť chýbajúce faktúry na webovom sídle obce Termín: do konca apríla
- Skontrolovať zmluvy súvisiace s pravidelnou fakturáciou Termín: do konca apríla
- Vypracovať smernicu o výkone finančnej kontroly Termín: do konca mája
- Zverejňovať zmluvy, faktúry a objednávky na webovom sídle obce Termín: trvalo
- Dodržiavať opatrenia súvisiace s kontrolnou činnosťou Termín: trvalo
- Dôsledne vykonávať finančnú kontrolu Termín: trvalo

Vypracovala Bc. Jana Lopatková
Hlavná kontrolórka obce Naháč

